

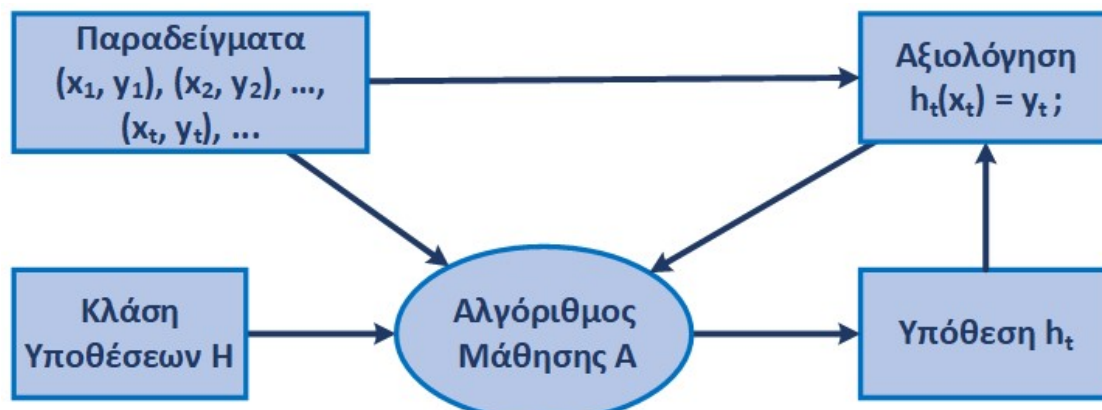
Βασικές Έννοιες

- ▶ **Σύμπαν** (domain) **X**: σύνολο (παρα)δειγμάτων για κατηγοριοποίηση, όπως περιγράφονται με βάση χαρακτηριστικά.
  - ▶ Έστω όλα τα μήλα: **X = Βάρος x Όγκος x Περίμετρος x Χρώμα**
- ▶ **Κατηγορίες** (labels) **Y** (εστιάζουμε σε $|Y| = 2$, π.χ. $Y = \{-1, +1\}$ ή $Y = \{0, 1\}$)
  - ▶ Για μήλα: **Y = { Άνοστο, Νόστιμο }**
- ▶ **Υπόθεση** (hypothesis, concept, classifier) **h : X → Y**
  - ▶ Κατηγοριοποιεί μήλο («παράδειγμα») ως άνοστο ή νόστιμο με βάση χαρακτηριστικά.
  - ▶ Για $|Y| = 2$, υπόθεση **h ⊆ X** (σύνολο νόστιμων μήλων).
- ▶ **Στόχος**: δεδομένων ορθά **κατηγοριοποιημένων** παραδειγμάτων, υπολογισμός υπόθεσης **h : X → Y** που κατηγοριοποιεί **ορθά όλα(;) τα** παραδείγματα στο X.
  - ▶ Δοκιμάζοντας **λίγα** μήλα, μαθαίνουμε να αποφεύγουμε **όλα** τα άνοστα!
  - ▶ Στατιστική (λίγα παραδείγματα) και υπολογιστική (ταχύτητα) **αποδοτικότητα**.

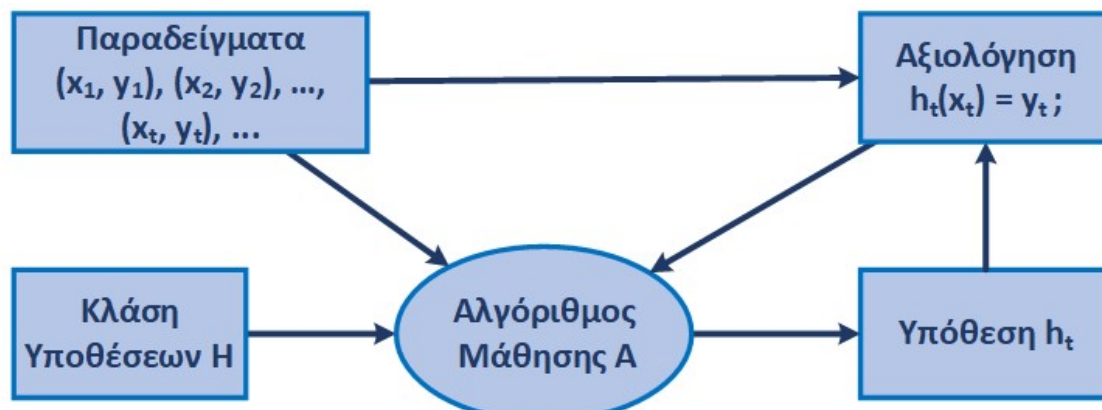
Άμεση Μάθηση (Online Learning)

- ▶ Κάθε χρονική στιγμή $t = 1, 2, \dots$ (επ' άπειρον):
  - ▶ Επιλέγουμε **υπόθεση** $h_t : X \rightarrow Y$
  - ▶ Εμφανίζεται **παράδειγμα** $x_t \in X$
  - ▶ Τοποθετούμε παράδειγμα x_t στην **κατηγορία** $z_t = h_t(x_t)$
  - ▶ Πληροφορούμαστε (ορθή) **κατηγορία** y_t παραδείγματος x_t
  - ▶ Αν $z_t \neq y_t$, έχουμε **λάθος** (κόστος 1), διαφορετικά **σωστό** (κόστος 0)
- ▶ **Στόχος: πεπερασμένο** κόστος (για **άπειρη** ακολουθία παραδειγμάτων)!
  - ▶ «Μικρό» σύμπαν αποτελεί **τετριμμένη** περίπτωση (απομνημόνευση).
  - ▶ Χωρίς γνωστή «δομή», μπορεί **μη εφικτό** για «μεγάλο» (ή **άπειρο**) σύμπαν.

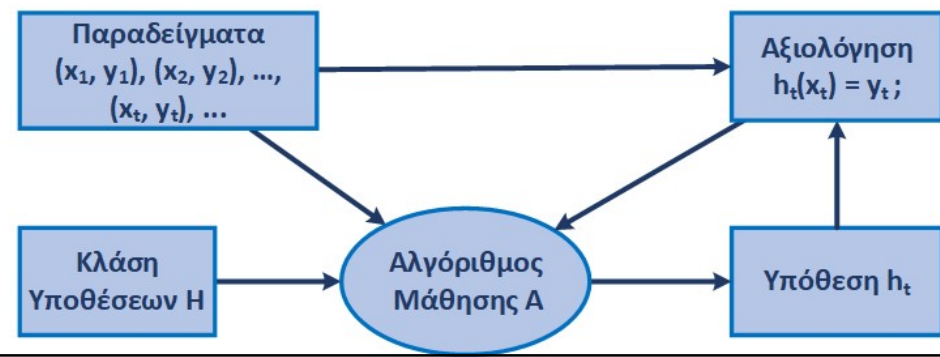
Άμεση Μάθηση (Online Learning)

- ▶ Κάθε χρονική στιγμή $t = 1, 2, \dots$ (επ' άπειρον):
  - ▶ Επιλέγουμε υπόθεση $h_t : X \rightarrow Y$ και εμφανίζεται παράδειγμα $(x_t, y_t) \in (X \times Y)$
  - ▶ Αν $h_t(x_t) \neq y_t$, έχουμε λάθος (κόστος 1), διαφορετικά σωστό (κόστος 0)
- ▶ **Στόχος: πεπερασμένο** κόστος (για **άπειρη** ακολουθία παραδειγμάτων)!
  - ▶ Χωρίς γνωστή «δομή», μπορεί **μη εφικτό** για «μεγάλο» (ή **άπειρο**) σύμπαν.
- ▶ **Κλάση υποθέσεων** (hypothesis class) $H \subseteq 2^X$ (ή γενικά $H \subseteq Y^X$) και υπάρχει απόλυτα **συνεπής** υπόθεση $f \in H$ ώστε $y_t = f(x_t)$, για κάθε $x_t \in X$.
  - ▶ «Ορθή» κατηγοριοποίηση f για X : **πραγματοποιήσιμη** (realizable) περίπτωση.
  - ▶ Απαιτούνται **υποθέσεις** για κλάση H ή/και για μέγεθος περιγραφής f .

Άμεση Μάθηση με Φράγμα Λαθών

- ▶ **Κλάση υποθέσεων H** μαθαίνεται με **M λάθη**, αν υπάρχει αλγόριθμος με $\leq M$ λάθη για κάθε ακολουθία παραδειγμάτων **κατηγοριοποιημένων** από κάποια $f \in H$.
  - ▶ Επιθυμητή **πολυωνυμική** (π.χ., στο $\log_2|H|$) υπολογιστική πολυπλοκότητα!
- ▶ **Παράδειγμα:** εκμάθηση **λογικών διαζεύξεων** σε $\leq n$ μεταβλητές.
  - ▶ Σύμπαν $X = \{0, 1\}^n$, κλάση $H_{\text{disj-}n}$ περιέχει **όλες λογικές διαζεύξεις** $\leq n$ μεταβλητών. Π.χ., $h_{\{1,3,7\}}(x) = x_1 \vee x_3 \vee x_7$.
$$h_S(x) = \bigvee_{i \in S} x_i, \quad \forall S \subseteq \{1, \dots, n\}$$
  - ▶ Αρχικά $S = \{1, \dots, n\}$ και υπόθεση h_S . Αμετάβλητη: $h_S(x) \geq f(x)$.
  - ▶ Για κάθε **λάθος** $h_S(x) = 1$ και $f(x) = 0$, αφαιρούμε από S κάθε θέση i όπου $x_i = 1$.
  - ▶ Σε κάθε λάθος, $|S|$ **μικραίνει τουλάχιστον κατά 1**: συνολικά $\leq n$ λάθη.
  - ▶ Κλάση **λογικών διαζεύξεων** $H_{\text{disj-}n}$ μαθαίνεται **με n λάθη** (βέλτιστο στη χειρ. περ.).
- ▶ **Συντηρητικός** αλγόριθμος: ενημερώνει κατάσταση του **μόνο όταν κάνει λάθος**.
- ▶ **Perceptron** μαθαίνει υπερεπίπεδο διαχωρισμού με $O(1/\gamma^2)$ λάθη (γ περιθώριο).

Αλγόριθμος Υποδιπλασιασμού (Halving Algorithm)

- ▶ Υποδιπλασιασμός για **πεπερασμένη** κλάση υποθέσεων H :
  - ▶ Αρχικά $S_0 = H$. Διατηρούμε **σύνολο S_t συνεπών** υποθέσεων μέχρι δείγμα t .
  - ▶ Για $t = 1, 2, \dots$, κλάση z_t δείγματος x_t με **πλειοψηφία** σε **συνεπείς** υποθέσεις $h \in S_{t-1}$
  - ▶ $S_t = \{ h \in S_{t-1} \mid h(x_t) = y_t \}$ (υποθέσεις συνεπείς για t πρώτα παραδείγματα).
  - ▶ Συνολικά $\leq \log_2(|H|)$ λάθη: αν έχουμε **λάθος**, $|S_t| \leq |S_{t-1}| / 2$, λόγω πλειοψηφίας.
  - ▶ Αν έχουμε **prior p_h** = πιθανότητα υπόθεση h να είναι απολύτως ορθή.
  - ▶ Πλειοψηφία με βάση πιθανότητες p_h . **Λάθη $\leq$ εντροπία** αντίστοιχης κατανομής.
- ▶ Χρονική **πολυπλοκότητα $O(|H|)$** – **εκθετικός** σε μέγεθος περιγραφής $h \in H$!
  - ▶ Αποδοτικές υλοποιήσεις: π.χ., αλγόριθμος **ελλειψοειδούς** μαθαίνει **υπερεπίπεδο** διαχωρισμού σε n -πλέγμα διάστασης d με **$O(d^2 \log(n))$** λάθη, αντί **$O(d \log(n))$** λαθών.
- ▶ Αν κλάση H **δεν** περιέχει **απολύτως ορθή** υπόθεση για X :
αγνωστική (agnostic) περίπτωση.

Επιλέγοντας Συμβουλή Ειδικού

- ▶ Έχουμε $|H|$ ειδικούς, έναν για κάθε $h \in H$, που προβλέπουν αν βρέξει ή όχι.
- ▶ Κάθε πρωί $t = 1, 2, \dots, T$, βλέπουμε **χαρακτηριστικά** καιρού x_t και **επιλέγουμε** h_t
- ▶ Αν $h_t(x_t) = y_t$, έχουμε κόστος **0**, αλλιώς κόστος **1**.
- ▶ **Στόχος**: κόστος συγκρίσιμο με κόστος **καλύτερου ειδικού** (εκ των υστέρων).

$$\text{regret}(T) = \sum_{t=1}^T (h_t(x_t) \neq y_t) - \min_{h \in H} \sum_{t=1}^T (h(x_t) \neq y_t)$$
  - ▶ Αν τέλειος ειδικός, **πλειοψηφία αλάνθαστων** μέχρι στιγμής εγγυάται **$\leq \log_2 |H|$ λάθη**
  - ▶ Αν **όχι**, φάσεις με **πλειοψηφία αλάνθαστων** με επανεκκίνηση όταν όλοι ≥ 1 λάθος.
  - ▶ Αν $L = \#$ λαθών καλύτερου ειδικού, έχουμε **$\leq L+1$ φάσεις**, και **$\leq \log_2 |H|$ λάθη/φάση**.
  - ▶ Συνολικός **#λαθών $\leq \log_2 |H| (L + 1)$** .
  - ▶ «Ξεχνάμε» εντελώς προηγούμενες φάσεις: περιθώριο **σημαντικής βελτίωσης!**

Πλειοψηφία με Βάρη Εμπιστοσύνης (WMA)

- ▶ **Λάθος δεν αποκλείει** κάποιον ειδικό h , αλλά **μειώνει βάρος** εμπιστοσύνης $w(h)$.
  - ▶ Αρχικά $\mathbf{w}_1(\mathbf{h}) = \mathbf{1}$ για κάθε $h \in H$. Σε κάθε βήμα $t = 1, 2, \dots, T$:
  - ▶ Για παρατήρηση x_t , υιοθετούμε **πρόταση $\mathbf{z}_t$** που συγκεντρώνει **βεβαρημένη πλειοψηφία**.

$$\sum_{h \in H: h(x_t) = z_t} w_t(h) \geq W_t(H)/2$$
  - ▶ Για κάθε $h \in H$ με $h(x_t) \neq y_t$, $\mathbf{w}_{t+1}(\mathbf{h}) = \mathbf{w}_t(\mathbf{h})/2$ (γενικότερα $\mathbf{w}_{t+1}(\mathbf{h}) = (1 - \epsilon)\mathbf{w}_t(\mathbf{h})$).
- ▶ $L = \#$ λαθών καλύτερου ειδικού, $M = \#$ λαθών αλγόριθμου, $W =$ συνολικό βάρος.
  - ▶ Αρχικά $W_1 = |H|$, **μειώνεται κατά 25%** σε κάθε λάθος: $W_{t+1} \leq 3 W_t / 4$

$$(1/2)^L \leq |H|(3/4)^M$$

$$-L \leq \log(|H|) - M \log(4/3)$$
  - ▶ Βάρος καλύτερου ειδικού $\leq$ συνολικό βάρος

$$M \leq 2.41(L + \log(|H|))$$
  - ▶ $\#$ λαθών $\leq \mathbf{2.41(L + \log_2|H|)}$, αντί του $\log_2|H| (L + 1)$ για πλειοψηφία με φάσεις.
  - ▶ $\mathbf{2.5 \log_2|H|}$ λάθη αρχικά, και μετά $\mathbf{2.5}$ λάθη αλγόριθμου για **κάθε αναπόφευκτο** λάθος!
  - ▶ Όχι ικανοποιητικό για «δύσκολες» προβλέψεις με «μεγάλο» L . Μπορούμε καλύτερα;

Αναλογικότητα με Βάρη Εμπιστοσύνης (RWMA)

- ▶ Αντίστοιχα, αλλά χρησιμοποιούμε τα **βάρη** ως **πιθανότητες!**
  - ▶ Αρχικά $\mathbf{w}_1(\mathbf{h}) = \mathbf{1}$ για κάθε $h \in H$. Σε κάθε βήμα $t = 1, 2, \dots, T$:
  - ▶ Για παρατήρηση x_t , υιοθετούμε **πρόταση** $\mathbf{z}_t$ με **πιθανότητα ανάλογη βάρους** υποστήριξης.

$$\frac{\sum_{h \in H: h(x_t) = z_t} w_t(h)}{W_t(H)}$$
  - ▶ Για κάθε $h \in H$ με $h(x_t) \neq y_t$, $\mathbf{w}_{t+1}(\mathbf{h}) = (1 - \varepsilon)\mathbf{w}_t(\mathbf{h})$.
- ▶ $L = \#$ λαθών καλύτερου ειδικού, $M =$ **αναμενόμενο #λαθών** αλγόριθμου, $F_t =$ **πιθανότητα λάθους** σε βήμα t , και $M = F_1 + F_2 + \dots + F_t + \dots$
  - ▶ $W_{t+1} = W_t[\text{σωστό}] + (1 - \varepsilon)W_t[\text{λάθος}]$

$$(1 - \varepsilon)^L \leq |H| \prod_t (1 - \varepsilon F_t)$$
  - ▶ Αφαιρούμε εF_t από συνολικό βάρος W_t σε κάθε βήμα: $\mathbf{W}_{t+1} = \mathbf{W}_t(1 - \varepsilon F_t)$

$$-L \ln(1 - \varepsilon) \leq \log(|H|) - \varepsilon \sum_t F_t$$
  - ▶ $\#$ λαθών $\leq (1 + \varepsilon/2)L + \log_2 |H|/\varepsilon, \forall \varepsilon > 0.$

$$-L \ln(1 - \varepsilon) \leq \log(|H|) - \varepsilon M$$
  - ▶ **Regret** = $\#$ λαθών – βέλτιστος $\#$ λαθών

$$M \approx (1 + \varepsilon/2)L + \log(|H|)/\varepsilon$$
  - ▶ $\text{Regret} / L \rightarrow 0$, καθώς L (ή T) μεγαλώνει.

$$\varepsilon = \sqrt{\log(|H|)/L} \Rightarrow M \leq L + 2\sqrt{L \log(|H|)}$$
  - ▶ **No-regret** αλγόριθμοι: πρακτικά **βέλτιστος** μέσος $\#$ λαθών, καθώς T μεγαλώνει!

Γενικεύσεις – Εφαρμογές

- ▶ Γενικεύσεις – Παραλλαγές:
  - ▶ Πλαίσιο **πολλαπλασιαστικής ενημέρωσης βαρών** (multiplicative weight updates).
  - ▶ Fictitious play, winnow (αυξομείωση βαρών), Hedge όπου $w_{t+1}(h) = w_t(h)\exp(-\eta \text{cost})$, AdaBoost για συνδυασμό ταξινομητών, ...
  - ▶ **Bandits**: επιλογή μόνο ενός h_t , για κάθε t , και μαθαίνουμε μόνο για $h_t(x_t) = y_t$
  - ▶ **Εκθετικά μεγάλο $|H|$** : μείωση διάστασης, πλαίσιο **Follow the (Regularized) Leader**.
- ▶ Εφαρμογές:
  - ▶ Μηχανική μάθηση (γραμμικός διαχωρισμός, boosting, ...).
  - ▶ **Θεωρία παιγνίων**: 2-person 0-sum games, coarse correlated equilibrium
  - ▶ **Εξελικτική** θεωρία παιγνίων: replicator dynamics.
  - ▶ **Βελτιστοποίηση**: stochastic gradient descent, άμεση κυρτή βελτιστοποίηση
  - ▶ Προσεγγιστική επίλυση packing / covering γραμμικών προγραμμάτων.
  - ▶ Άμεσοι και προσεγγιστικοί αλγόριθμοι, αλγοριθμικός σχεδιασμός μηχανισμών
  - ▶ (Arora, Hazan, Kale, ToC 2012, <https://theoryofcomputing.org/articles/v008a006/v008a006.pdf>)